

Sprejemanje ladjiških in strojnih gojencev v c. in kr. vojno mornarico.

Pristaniški admiralat v Pulju je ravnokar razposlal razglas o sprejemanju ladjiških in strojnih gojencev v c. in kr. vojno mornarico na vojaške in civilne oblasti. Ker so le redkokateremu znani pogoji, pod katerimi se sprejemajo ladjiški in strojni gojenci v c. in kr. vojno mornarico in ker se dečki slovenskih starišev pogosto prijavljajo za omenjene gojence, ne bo škodilo, če objavimo glavne točke iz admiralatskega razglasa.

Kot ladjiški gojenci se v c. in kr. vojno mornarico sprejemajo mladeniči, ki so dovršili 15. leto, a niso prekoračili 17. leta. Prosilci morajo biti avstrijsko-ogrski državljani, starosti primerne, razviti, brez telesne napake, zdravi, neomadeževanega vedenja in imeti morajo dobro oko. Kdor nima navedenih lastnosti, se ne sprejme. Prošnje za sprejem kot ladjiški gojenec so nekolekovane uposlati potom najbližjega nadomestnega okrajnega poveljstva c. in kr. pristaniškemu admiralatu v Pulju. Do kompletiranja predpisanega števila se ladjiški gojenci sprejemajo vsikdar, osobito pa se sprejemajo gojenci vsako leto meseca julija. Prošnjam je priložiti: a) domovnico, b) zdravniško spričevalo, c) rojstni list, d) nravnostno spričevalo, e) reverz politične oblasti, f) šolsko izpustnico ali obrtno spričevalo, g) rodbinsko polo.

Ladjiški gojenci se v posebni šoli izvežbujejo za mornarje in pripravljajo za podčastniške sarže, katere v primerno kratkem času dosežejo. Cilj na vojaškem poprišču, ki se odvarja ladjiškemu gojencem, je dosega najvišjih podčastniških mest v šaržah matrozev in krmarjev, ki imajo pravico do pokojnine.

Za popolno obleko in hrano ladjiških gojencev skrbi mornarski erar. Izstop iz šole ladjiškemu gojencem na prošnjo svojcev se dovoli le tedaj, če mornarskemu erarju povrnejo vse stroške od vstopa pa do izstopa gojenca iz šole.

Ladjiškemu gojencem je v smislu § 2:6 vojnega zakonika II. del — potem, ko so potrjeni k mornarici, za vsako dovršeno leto kot gojenec — služiti eno leto čez postavno določeno aktivno službo. V tem smislu se ima tudi glasiti reverz pod e).

Kot strojni gojenci se v c. in kr. vojno mornarico sprejemajo mladeniči, ki so dovršili 14. leto, a niso prekoračili 16. leta. Prosilci morajo biti avstro-ogrski državljani, starosti primerno razviti, brez telesne napake, krepkega zdravja, neomadeževanega vedenja, ter morajo znati dobro brati in pisati in z vsemi štirimi glavnimi operacijami računati. Kdor nima ene ali druge teh lastnostij, se ne more sprejeti. Prednost pri sprejemanju imajo prosilci, ki so si pridobili kolikortoliko spretnosti v strojništvu ali če imajo kolikortoliko obrtne šole ali pa realke.

Do sprejema kot strojni gojenci imajo po nastopnem redu pravico:

a) sinovi pri mornarici kakorsibodi službujočih, b) sinovi aktivnih podčastnikov ali moštva vojske in obedveh domobranstev, c) sinovi drugih državnih uslužbencev, d) sinovi avstro-ogrskih državljanov v obče.

Strojni gojenci se v posebni šoli v Pulju izvežbujejo v vedi in spretnosti strojevodij, da se svojedobno kot strojni podčastniki morejo porabljeni pri c. in kr. vojni mornarici.

Glede podaljšanja aktivne službe oskrbovanja strojnih gojencev in glede opremljenja prošenj veljajo ista določila, kakor za ladjiške gojence.

Pouk se pričinja vsako leto 1. septembra in zategadelj so prošnje vložiti do konca junija. Prošnje so nekolekovane in so potom najbližjega nadomestnega okrajnega poveljstva uposlati c. in kr. vojnemu pristaniškemu poveljstvu v Pulju.

Ladjiški in strojni gojenci, ki ne napravijo vsprejemne skušnje, se na račun vojnega erarja vračajo starišem ali varuhom.

Prosilci dobro situiranih starišev in boljše nabraženi, pri katerih se pozneje običajno pokaže nezadovoljnost s podčastniško saržo, se kot ladjiški gojenci ne sprejemajo. Istotako se vračajo prošnje takih prosilcev, kojih roditelji smatrajo ladjiško-gojenško šolo za nekak korekcijski zavod za neubogljive in renitentne sinove.

Mladeniči, ki so prekoračili 17. leto in ki so potemtakem sposobni za nabor, morejo stopiti kot prostovoljci k mornarici, ako so ključarji, mehaniki ali pa, če so izučeni kake druge v kovinsko stroko spadajoče obrti. Ti prostovoljci v dogledni dobi dosežejo strojno podčastniško saržo. Prostovoljci, ki so dovršili lindsko šolo in so nemščine vsaj toliko zmožni, da morejo slediti nemškemu predavanju, se uvrste v strojno podčastniško šolo. V tej šoli ostanejo pol leta ali celo leto in kakor so pač sposobni postanejo strojni podčastniki ali matrozi 1. razreda (strojni matrozi) Prostovoljcem čas, katerega prebijejo v šoli, šteje v aktivno službo in jim ni treba služiti čez postavnodoločeno aktivno dobo.

Strojni podčastniki, ki so samci in prostovoljno dalje služijo, se lahko oglase k skušnji za strojnovodske sarže (t. j. c. in kr. mornarske uradnike X. do vštetelega VIII. činovnega razreda). Strojna podčastniška šola se prične vsako leto meseca novembra in je z ozirom na šesttedensko izvežbovanje rekrutov za prošnje najbolj priporočljiv mesec maj in junij. Prošnje so naslovljati na c. in kr. poveljstvo matroznega kora v Pulju.

To so glavne točke admiralskega razglasa in upamo, da smo s to našo objavo marsikateremu mladeniču ali pa roditeljem ustregli, ki se zanimajo za našo mornarico. Doslej kakor rečeno so bili le redkokateremu znani pogoji, pod katerimi se sprejemajo ladjiški in strojni gojenci v c. in kr. mornarico in kakšna karijera je odprta mornarjem prostovoljcem.